

ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO KOMISJI PLANOWANIA PRZY RADZIE MINISTRÓW

z dnia 29 lipca 1966 r.

w sprawie rozliczania się z zakończonych i oddawanych do użytku inwestycji.

W celu pogłębienia odpowiedzialności za wykonanie zadań inwestycyjnych w planowanych terminach, nieprzekraczanie planowanych kosztów oraz za osiągnięcie projektowych efektów gospodarczych, jak również w celu pogłębienia analizy ekonomicznej i oceny wyników działalności inwestycyjnej — na podstawie § 1 pkt 9 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 czerwca 1960 r. w sprawie szczegółowego zakresu i trybu działania Komisji Planowania przy Radzie Ministrów (Dz. U. Nr 31, poz. 171) zarządza się, co następuje:

1. Przepis ogólny.

§ 1. Wprowadza się dla jednostek gospodarki uspołecznionej obowiązek rozliczania się:

- 1) z wykonania zadań inwestycyjnych i oddawania do użytku zdolności produkcyjnych lub usługowych bądź innych efektów,
- 2) z zagospodarowania oddanych do użytku zadań inwestycyjnych i osiągania planowanych efektów gospodarczych.

2. Rozliczanie się z wykonania zadań inwestycyjnych i oddawania do użytku zdolności produkcyjnych lub usługowych bądź innych efektów.

§ 2. 1. Obowiązek rozliczania się z wykonania zadań inwestycyjnych oraz oddawania do użytku zdolności produkcyjnych lub usługowych bądź innych efektów dotyczy wszystkich kategorii inwestycji, polegających na budownictwie inwestycyjnym.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy:

- 1) czynów społecznych,
- 2) inwestycji drobnych, określonych przez Ministra Finansów zgodnie z przepisami § 56 uchwały nr 278 Rady Ministrów z dnia 28 października 1965 r. w sprawie zasad finansowania inwestycji i kapitalnych remontów jednostek państwowych (Monitor Polski Nr 61, poz. 318).

3. Zakres rozliczeń inwestycji w rolnictwie ustali Minister Rolnictwa w terminie do dnia 31 października 1966 r.

§ 3. 1. Rozliczeniem należy objąć całe zadanie inwestycyjne oddawane do użytku. Rozliczanie części zadania inwestycyjnego przed pełnym ukończeniem całego zadania może nastąpić tylko wyjątkowo w tych wypadkach, gdy dla oddanej do użytku części zadania inwestycyjnego została wyodrębniona w projekcie wstępnym wartość kosztorysowa, efekty gospodarcze, termin oddania do użytku, oraz gdy część ta może być włączona do prawidłowej eksploatacji i zapewnia osiągnięcie efektów produkcyjnych lub usługowych zgodnie z wymaganiami danej produkcji lub usług.

2. Rozliczenie się z poszczególnych części zadania inwestycyjnego nie zwalnia z obowiązku rozliczenia całego zadania inwestycyjnego po jego zrealizowaniu.

3. Jeżeli projektem wstępnym objęte jest przedsięwzięcie inwestycyjne składające się z większej ilości zadań, przy rozliczeniu ostatniego zadania inwestycyjnego należy również rozliczyć się z całego przedsięwzięcia inwestycyjnego.

§ 4. 1. Rozliczenie się z wykonania zadań inwestycyjnych i oddania do użytku zdolności produkcyjnych lub usługowych bądź innych efektów należy do obowiązków służby inwestycyjnej.

2. Rozliczenie powinno być przygotowane przez inwestora w porozumieniu z generalnym wykonawcą oraz z kierującym biurem projektów jeszcze przed terminem oddania do użytku zadania inwestycyjnego.

3. Rozliczenie następuje w terminie oddania przedsięwzięcia lub zadania inwestycyjnego do eksploatacji (użytku).

4. Komisja odbioru, powołana do przejęcia do eksploatacji zadania inwestycyjnego (komisja resortowa, rządowa itp.), przyjmuje rozliczenie po sprawdzeniu zdolności wykonanej inwestycji z wymaganymi warunkami technicznymi oraz po stwierdzeniu gotowości tej inwestycji do podjęcia eksploatacji.

5. Jeżeli komisja odbioru wyrazi zgodę na przekazanie zadania lub jego części do eksploatacji pomimo niewykona-

nia niektórych drobnych robót przewidzianych w dokumentacji bądź jeżeli zaleci usunięcie w określonym terminie usterek stwierdzonych przy odbiorze, wówczas rozliczenie powinno objąć zarówno roboty już wykonane, jak i roboty przewidziane do wykonania z określeniem ich wartości według ustaleń kosztorysu i terminu wykonania.

§ 5. 1. Jednostki nadrzędne inwestora (zjednoczenia i jednostki równorzędne) zobowiązane są do kontroli terminowości i prawidłowości rozliczeń z zadań oddawanych do użytku; w razie stwierdzenia nieprawidłowości powinny ustalić w porozumieniu z bankiem środki niezbędne do ich usunięcia, wydając odpowiednie polecenia służbie inwestycyjnej.

2. Oddziały banku finansującego inwestycje kontrolują prawidłowość i terminowość rozliczeń z zakończonych zadań inwestycyjnych oddawanych do użytku i o powstałych nieprawidłowościach informują jednostkę nadrzędną inwestora.

§ 6. 1. Rozliczenie z wykonania zadania inwestycyjnego (lub jego części) oddawanego do użytku dotyczy następujących elementów:

- 1) cyklu budowy,
- 2) kosztów inwestycyjnych,
- 3) efektu gospodarczego (przyrost zdolności produkcyjnej, usługowej lub użytkowej bądź inne efekty),
- 4) podstawowych wskaźników techniczno-ekonomicznych inwestycji.

2. Rozliczenie elementów, o których mowa w ust. 1, polega na zestawieniu i porównaniu danych faktycznych stwierdzonych przy oddawaniu zadania (lub jego części) do użytku z danymi przyjętymi w zatwierdzonym projekcie wstępnym przy rozpoczynaniu zadania inwestycyjnego.

3. Jeżeli w toku realizacji inwestycji nastąpiły zmiany projektu i zbiorczego zestawienia kosztów, zatwierdzone przez powołane do tego organy, w rozliczeniu należy zamieścić porównanie danych faktycznych z:

- 1) danymi ustalonymi w projekcie wstępnym, stanowiącym podstawę rozpoczęcia realizacji zadania,
- 2) danymi wynikającymi z aktualnego zatwierdzonego projektu, uwzględniającego dokonane zmiany.

4. Rozliczenie z wykonania zadania inwestycyjnego, poza zestawieniem i porównaniem danych wynikowych z projektowymi, powinno zawierać dokładne oświetlenie i omówienie przyczyn ewentualnie powstałych odchyłeń — zgodnie z zasadami przyjętymi w części analitycznej rozliczenia.

§ 7. 1. W celu oświetlenia terminowości i cyklu realizacji zadania inwestycyjnego inwestor podaje w rozliczeniu planowane (uwzględnione w projekcie, na którego podstawie włączono zadanie inwestycyjne do realizacji) oraz faktyczne terminy rozpoczęcia i zakończenia całego zadania inwestycyjnego i ewentualnie poszczególnych części, dla których ustalono odrębne terminy oddawania do użytku, jak również planowany i faktyczny cykl realizacji zadania inwestycyjnego.

2. W zakresie oddania do użytku efektów gospodarczych rozliczenie powinno przyjmować jako dane wielkości wynikające z projektu wstępnego, na którego podstawie włączono zadanie inwestycyjne do realizacji, według ostatniej jego aktualizacji, oraz dane potwierdzone przez właściwe komisje odbioru do eksploatacji (użytku). Przy przekazywaniu zadania inwestycyjnego do eksploatacji rozliczenie powinno nie tylko podawać wielkość przekazywanej nominalnej zdolności produkcyjnej lub usługowej, ale również określać terminy osiągnięcia docelowej zdolności produkcyjnej. Czas eksploatacji wstępnej należy określić na podstawie obowiązujących w danej gałęzi produkcji cykli dochodzenia do projektowej zdolności produkcyjnej oraz projektu organizacji produkcji.

3. W wyniku porównania projektowych i rzeczywistych kosztów dokonuje się analizy obliczenia odchyłeń (oszczędności lub przekroczeń) powstałych w toku realizacji inwestycji.

4. Rozliczenie z zakończonego zadania inwestycyjnego, oddawanego do użytku, powinno być połączone z zamknięciem rachunku finansowania. Jeżeli zamknięcie rachunku finansowania danego zadania łącznie z jego rozliczeniem jest niemożliwe, komisja odbioru ustali w protokole termin zamknięcia rachunku finansowania.

§ 8. 1. Rozliczenie z wykonania zadania inwestycyjnego oddanego do użytku powinno być opracowane według ramowych wzorów stanowiących załączniki do zarządzenia, a mianowicie w odniesieniu do:

- 1) inwestycji przemysłowych centralnych i zjednoczeń — według wzoru stanowiącego załącznik nr 1,
- 2) pozostałych inwestycji — według wzoru stanowiącego załącznik nr 2.

2. W razie rozliczania części zadań, o których mowa w ust. 1 pkt 1, rozliczenie może być opracowane według wzoru stanowiącego załącznik nr 2.

§ 9. Odpisy rozliczenia z wykonania zadania inwestycyjnego i oddania do użytku, o którym mowa w §§ 2—8, po jego przyjęciu przez właściwą komisję odbioru powinny być przekazane:

- 1) w zakresie inwestycji centralnych:
  - a) kierującemu biuru projektów,
  - b) jednostce nadrzędnej inwestora (zjednoczeniu lub jednostce równorzędnej),
  - c) ministerstwu,
  - d) oddziałowi banku finansującego inwestycje,
  - e) centrali banku finansującego inwestycje,
  - f) Komisji Planowania przy Radzie Ministrów (Zespół Inwestycji),
  - g) Głównemu Urzędowi Statystycznemu (z zakresu inwestycji przemysłowych);
- 2) w zakresie inwestycji zjednoczeń:
  - a) kierującemu biuru projektów,
  - b) zjednoczeniu,
  - c) ministerstwu,
  - d) oddziałowi banku finansującego;
- 3) w zakresie pozostałych kategorii inwestycji planu centralnego (inwestycje przedsiębiorstw, jednostek budżetowych, organizacji społecznych itp.):
  - a) kierującemu biuru projektów,
  - b) jednostce nadrzędnej,
  - c) oddziałowi banku finansującego;
- 4) w zakresie inwestycji planu terenowego:
  - a) kierującemu biuru projektów,
  - b) oddziałowi banku finansującego,
  - c) nadrzędnej jednostce branżowej (wydział, zjednoczenie),
  - d) właściwej powiatowej komisji planowania gospodarczego,
  - e) wojewódzkiej komisji planowania gospodarczego w zakresie inwestycji zaliczonych do wojewódzkich.

3. Rozliczanie się z zagospodarowania oddanych do użytku zadań inwestycyjnych i osiągnięcia planowanych efektów gospodarczych.

§ 10. 1. Obowiązek rozliczania się z zagospodarowania oddanych do użytku zadań inwestycyjnych i osiągnięcia planowanych efektów gospodarczych dotyczy inwestycji przemysłowych, polegających na budownictwie inwestycyjnym. Właściwi ministrowie mogą objąć rozliczeniami z zagospodarowania oddanych do użytku zadań inwestycyjnych i osiągnięcia planowanych efektów gospodarczych również pozostałe inwestycje.

2. Po zakończeniu i oddaniu zadania inwestycyjnego lub jego wydzielonej części do użytku (eksploatacji) służba eksploatacyjna użytkownika obiektu zobowiązana jest do właściwego i pełnego jego zagospodarowania, włączenia do procesów produkcyjnych oraz do osiągnięcia w ramach działalności eksploatacyjnej efektów gospodarczych i wskaźników techniczno-ekonomicznych, założonych w projekcie wstępnym.

3. Użytkownik obiektu (służba eksploatacyjna) rozlicza się z osiągniętych w eksploatacji efektów i wskaźników techniczno-ekonomicznych wobec jednostek nadrzędnych oraz banku finansującego inwestycje i banku finansującego eksploatację, a w zakresie inwestycji centralnych — również wobec Komisji Planowania przy Radzie Ministrów. W tym celu użytkownik przesyła rozliczenie:

- 1) właściwej jednostce nadrzędnej,
- 2) właściwemu oddziałowi banku finansującego inwestycje,
- 3) właściwemu oddziałowi banku finansującego eksploatację,
- 4) kierującemu biurowi projektów, które opracowało projekt wstępny inwestycji,
- 5) Komisji Planowania przy Radzie Ministrów (właściwemu zespołowi branżowemu i Zespołowi Inwestycji) — w zakresie inwestycji centralnych,
- 6) Głównemu Urzędowi Statystycznemu — w zakresie inwestycji centralnych działu „Przemysł”.

4. Rozliczenie z zagospodarowania oddanych do użytku zadań oraz z osiągniętych efektów gospodarczych powinno być opracowane według ramowego wzoru, stanowiącego załącznik nr 3 do zarządzenia.

5. Rozliczenie z osiągniętych efektów powinno być dokonane w terminie przewidzianym w projekcie wstępnym na osiągnięcie pełnej zdolności produkcyjnej bądź kolejnych etapów dochodzenia do pełnej zdolności produkcyjnej. Rozliczenie powinno być przeprowadzone w wyżej ustalonym terminie niezależnie od rzeczywistego stanu osiągnięcia założonych w projekcie wskaźników techniczno-ekonomicznych i rozmiarów produkcji.

§ 11. 1. Rozliczenie, o którym mowa w § 10, polega na porównaniu wielkości rzeczywiście osiągniętych z założonymi w projekcie wstępnym w zakresie elementów podanych we wzorze stanowiącym załącznik nr 3. Szczególną uwagę należy zwrócić na prawidłowe scharakteryzowanie tymi wskaźnikami jakości produkcji, zakresu specjalizacji i kooperacji.

2. Rozliczenie z osiągniętych efektów w działalności eksploatacyjnej powinno zawierać porównanie syntetycznego wskaźnika efektywności inwestycji, opracowanego według danych faktycznych, ze wskaźnikami efektywności przyjętymi w projekcie wstępnym inwestycji według obowiązującej metody. W rachunku tym należy również uwzględnić jakość produkcji w stosunku do założonej w projekcie.

3. W zakresie rozbudowywanych i modernizowanych zakładów produkcyjnych lub ich wydziałów należy wykazać w rozliczeniu efekty osiągnięte wskutek wykonanych inwestycji w drodze zestawienia i porównania podstawowych wskaźników techniczno-ekonomicznych przed rozbudową lub modernizacją i po zainwestowaniu według danych przyjętych w projekcie wstępnym i według danych rzeczywistych, eliminując z tego porównania efekty osiągnięte dzięki innym, pozainwestycyjnym czynnikom (np. zwiększenie współczynnika zmianowości w zatrudnieniu, usprawnienia organizacyjno-techniczne itp.).

4. Jeżeli przekazane do użytku zadanie inwestycyjne miało na celu produkcję eksportową lub zastępującą import i uzyskanie w związku z tym efektów dewizowych, w ramach rozliczenia należy wykazać dane faktyczne i przewidziane w projekcie wstępnym inwestycji, a mianowicie:

- 1) w zakresie produkcji przeznaczonej na eksport (z zaznaczeniem kierunków geograficznych):
  - a) wartość produkcji sprzedanej przez właściwą centralę handlu zagranicznego w tysiącach złotych dewizowych,
  - b) uzysk dewizowy brutto eksportu wyrobów pochodzących z tej produkcji,
  - c) wartość w dewizach importu surowców zużytych do tej produkcji,
  - d) uzysk dewizowy netto,
  - e) wskaźnik efektywności, obliczony według zasad obowiązujących w tym zakresie;
- 2) w zakresie produkcji zastępującej import (z zaznaczeniem kierunków geograficznych):
  - a) wartość tej produkcji w tysiącach złotych dewizowych,
  - b) efekty dewizowe netto (tj. oszczędność dewiz), uzyskane w wyniku zaniechania importu odpowiednich artykułów, po potrąceniu ewentualnej wartości w dewizach importu surowców zużytych do tej produkcji,
  - c) wskaźnik efektywności.

Dane dotyczące efektów dewizowych zarówno w zakresie produkcji wyeksportowanej, jak i zaniechanego importu, powinny być oparte na danych dostarczonych przez odpowiednie centrale handlu zagranicznego.

5. Niekorzystne odchylenia w zakresie osiągniętych efektów i wskaźników w stosunku do danych projektowych powinny być szczegółowo omówione z podaniem ich przyczyn oraz wskazaniem wniosków co do terminu i sposobu usunięcia przyczyn hamujących osiągnięcie wskaźników założonych w projekcie wstępnym inwestycji.

§ 12. 1. Jednostki nadrzędne użytkowników inwestycji są obowiązane do przeprowadzenia analizy otrzymanego rozliczenia i ustosunkowania się do:

- 1) odchyłań osiągniętych efektów w stosunku do ustaleń zawartych w projekcie inwestycji,
- 2) przyczyn hamujących osiągnięcie efektów oraz wskaźników projektowych,
- 3) wniosków co do sposobu usunięcia przyczyn nieosiągnięcia założonych efektów.

2. Banki zgłaszają jednostce nadrzędnej użytkownika Inwestycji ewentualne uwagi do przedstawionego rozliczenia.

3. W odniesieniu do zadań, których rozliczenia wykazują niekorzystne odchylenia w stosunku do projektu wstępnego, jednostki nadrzędne przekazują użytkownikom inwestycji na piśmie swoje postulaty i decyzje; co do podjęcia niezbędnych środków zapewniających właściwe zagospodarowanie inwestycji oraz terminów, w jakich użytkownik powinien przedstawiać odpowiednie meldunki o realizacji założeń jednostki nadrzędnej i o osiągniętej w wyniku realizacji założeń poprawie wskaźników techniczno-ekonomicznych. Kopie pism jednostki nadrzędnej, jak również kopie meldunków użytkownika inwestycji o przebiegu dalszego jej zagospodarowywania należy przekazywać również oddziałowi banku finansującego działalność eksploatacyjną użytkownika, a w zakresie inwestycji centralnych — ponadto właściwemu ministerstwu.

§ 13. 1. Rozliczenia, o których mowa w §§ 10—12, stanowią materiał, na którego podstawie właściwe jednostki gospodarcze (przedsiębiorstwa, zjednoczenia, ministerstwa i prezydium rad narodowych) opracują analizy syntetyczne dotyczące zagospodarowania oddanych do użytku zadań inwestycyjnych i osiągniętych w tych obiektach efektów gospodarczych w porównaniu do wskaźników projektowych.

2. Analizy, o których mowa w ust. 1, powinny się stać jedną z podstaw do opracowania analiz ekonomicznych w gospodarce narodowej, wprowadzonych uchwałą nr 261 Rady Ministrów z dnia 12 października 1965 r. w sprawie prze-

prowadzania analiz ekonomicznych w gospodarce narodowej (Monitor Polski Nr 59, poz. 301).

3. W ramach analiz za okres roczny resorty i prezydium wojewódzkich rad narodowych przedstawia Komisji Planowania przy Radzie Ministrów syntetyczne zestawienie wyników eksploatacyjnych, osiąganych w oddanych do użytku obiektach i zakładach wraz z wykazaniem odchyżeń od projektowych wskaźników oraz podaniem środków podjętych w celu usunięcia przyczyn hamujących osiągnięcie projektowych zdolności produkcyjnych i parametrów techniczno-ekonomicznych.

4. Zbiorcze wyniki z eksploatacji oddanych do użytku zadań inwestycyjnych w skali całej gospodarki narodowej za okresy roczne Komisja Planowania przy Radzie Ministrów przedstawia łącznie z analizą wykonania narodowych planów gospodarczych Radzie Ministrów.

4. Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 14. 1. W razie potrzeby właściwi ministrowie lub z ich upoważnienia właściwe zjednoczenia wiodące mogą wydać w terminie do dnia 31 października 1966 r. wytyczne branżowe, obejmujące m. in. szczegółową nomenklaturę efek-

tów i wskaźników podlegających rozliczeniu, uściślenie wzoru rozliczenia itp. Jeśli w tym terminie nie zostaną wydane wytyczne branżowe, wówczas obowiązują zasady ustalone niniejszym zarządzeniem.

2. Wytyczne branżowe, o których mowa w ust. 1, należy uzgodnić z Komisją Planowania przy Radzie Ministrów, z bankiem finansującym inwestycje oraz Głównym Urzędem Statystycznym.

§ 15. 1. Traci moc zarządzenie Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 16 kwietnia 1963 r. w sprawie rozliczania się z zakończonych zadań inwestycyjnych (lub ich części) i z osiąganych efektów gospodarczych (Monitor Polski Nr 39, poz. 193).

2. Do dnia 31 grudnia 1966 r. rozliczenia można sporządzać na zasadach określonych w zarządzeniu, o którym mowa w ust. 1, oraz w wydanych na jego podstawie wytycznych branżowych.

3. Przepisy, o których mowa w § 2 ust. 3 oraz w § 14 ust. 1, powinny wejść w życie z dniem 1 stycznia 1967 r.

§ 16. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1967 r.

Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów
S. Jędrzychowski

Załącznik nr 1 do zarządzenia Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 29 lipca 1966 r. (poz. 208).

RAMOWY WZÓR ROZLICZENIA ZADANIA INWESTYCYJNEGO (LUB JEGO CZĘŚCI) ODDAWANEGO DO UŻYTKU W ZAKRESIE INWESTYCJI (POLEGAJĄCYCH NA BUDOWNICTWIE INWESTYCYJNYM) PRZEMYSŁOWYCH CENTRALNYCH I ZJEDNOCZEŃ

1. Dane ogólne.

- 1.1. Inwestor . . . . .
- 1.2. Jednostka nadrzędna . . . . .
- 1.3. Ministerstwo (prezydium wojewódzkiej rady narodowej) . . . . .
- 1.4. Nazwa zadania inwestycyjnego i ewentualnie części zadania . . . . .
- 1.5. Lokalizacja (województwo, miejscowość) . . . . .
- 1.6. Kategoria inwestycji (centralna, zjednoczeń itp.) . . . . .
- 1.7. Inwestycja polega na: *) modernizacji i rekonstrukcji, rozbudowie istniejących wydziałów, budowie nowych wydziałów w istniejącym zakładzie, budowie nowego zakładu.
- 1.8. Nazwa oraz symbol działu i gałęzi gospodarki narodowej (według nomenklatury Głównego Urzędu Statystycznego) . . . . .
- 1.9. Kierujące biuro projektów . . . . .
- 1.10. Generalny wykonawca . . . . .
- 1.11. Generalny dostawca maszyn i urządzeń . . . . .
- 1.12. Termin rozpoczęcia:
  - a) planowany: kwartał . . . . . rok . . . . .
  - b) faktyczny: miesiąc . . . . . rok . . . . .
- 1.13. Termin oddania do użytku:
  - a) planowany: kwartał . . . . . rok . . . . .
  - b) faktyczny: miesiąc . . . . . rok . . . . .
- 1.14. Przewidywany termin osiągnięcia pełnego efektu gospodarczego (zdolność produkcyjna, usługowa itp.):
  - a) według zatwierdzonego projektu przy rozpoczynaniu zadania . . . . .
  - b) według ustaleń komisji odbioru w momencie przekazywania do eksploatacji (użytku) . . . . .

*) Niepotrzebne skreślić.

2. Podstawowe dane dla zadania (części) oddawanego do użytku.

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Według zatwierdzonego projektu (zbiorczego zestawienia kosztów) przy rozpoczęciu zadania rok	Według projektu aktualnego w okresie kończenia inwestycji	Wykonanie na podstawie protokołu komisji odbioru	Różnice		Uwagi
			ilość	ilość	ilość	ilość 6-4 (+ -)	ilość 6-5 (+ -)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2.1.	Okres budowy	miesiące						
2.1.1.	Okres realizacji	"						
2.2.1.	Zdolność produkcyjna w jednostkach naturalnych:	jednostki naturalne						
	a) produkt	naturalno-umowne						
	b)	tys. zł						
2.2.2.	Wartość produkcji	"						
2.3.	Wartość kosztorysowa ogółem w tym:	"						
2.4.	Wartość przekazanych udziałów	"						
2.5.	Nakłady ponoszone przez inwestora z tego:	"						
	a) roboty budowlano-montażowe	"						
	b) zakupy maszyn i urządzeń w tym z importu	"						
	c) pozostałe nakłady	"						
2.6.	Wartość nakładów zaliczonych na środki trwałe	"	×	×		×	×	
2.7.	Wskaźnik kapitałochłonności	zł na jednostkę						
2.8.	Zamrożenie nakładów inwestycyjnych	lat						

3. Zestawienie zmian wartości kosztorysowej inwestycji w toku realizacji

(pomiędzy wartością ustaloną w projekcie wstępnym przy rozpoczęciu zadania a wartością faktyczną).

w tys. zł

Lp.	Wyszczególnienie	Zwiększenie	Zmniejszenie	Różnice (+ -)
1	2	3	4	5
3.1.	Ogółem w tym:			jak pod lp. 2.5 rubryka 7
3.2.	Z tytułu urzędowych zmian cen:			
	1. robót budowlano-montażowych 2. zakupów z importu 3. zakupów krajowych			
3.3.	Inne przyczyny w tym:			
	1. zmiana zdolności produkcyjnej lub usługowej			
	2. zmiana zakresu rzeczowego nie powodująca zmiany zdolności produkcyjnej lub usługowej			
	3. błędy w projektowaniu			
	4. błędy w kosztorysowaniu			
	5. pozostałe przyczyny			

Ponadto jednostki te na podstawie otrzymanych rozliczeń opracowują na koniec każdego roku analizę zbiorczą obejmującą zestawienie podstawowych wskaźników zrealizowanych inwestycji, jak np.: cyklu budowy, wskaźników kapitałochłonności itp. W analizie zbiorczej należy zgrupować zadania o podobnym charakterze produkcyjnym lub użytkowym oraz wartości kosztorysowe.

Obok danych obejmujących wyniki osiągnięte przez zrealizowanie inwestycji należy podać dla celów porównywalnych dane obejmujące wyniki osiągnięte przy realizacji podobnych zadań za granicą (podać kraj), najlepsze wyniki osiągnięte w kraju wraz z omówieniem warunków realizacji, pozwalających na osiągnięcie dobrych wskaźników. Zestawienie inwestycji dla przeprowadzenia wymienionej analizy należy przygotować według niżej podanego wzoru.

Porównanie ważniejszych wskaźników rozliczanych inwestycji za rok 196 . .

Inwestor, nazwa inwestycji	Wartość kosztorysowa	Zdolność produkcyjna lub wielkość	Osiągnięte wskaźniki			
			okres budowy		wskaźnik kapitałochłonności	
			rozliczanej inwestycji	dane zagraniczne i krajowe	rozliczanej inwestycji	dane zagraniczne i krajowe
1	2	3	4	5	6	7

Uwagi i objaśnienia do ramowego wzoru rozliczenia, stanowiącego załącznik nr 1.

A. Uwagi.

1. Wzór należy wypełnić przy oddawaniu do użytku zadań inwestycyjnych (lub ich części) w zakresie inwestycji centralnych i zjednoczeń, zaliczonych do działu „Przemysł”.

2. Dane zamieszcza się na podstawie ustaleń zawartych w dokumentacji projektowo-kosztorysowej oraz protokole odbioru końcowego, dokonanego przez właściwe komisje, powołane zgodnie z obowiązującymi przepisami o oddawaniu inwestycji do użytku.

B. Objasnienia.

1. Dane ogólne.

1. Dane zawarte w poz. 1.1 do 1.8 należy podać zgodnie z ustaleniami przyjętymi w planie inwestycyjnym.

2. W poz. 1.9 do 1.11 należy podać pełne brzmienie nazw tych jednostek.

3. W poz. 1.12 należy podać:

- planowany termin rozpoczęcia, ustalony przy pierwszym włączeniu zadania do 2-letniego planu inwestycyjnego,
- faktyczny termin rozpoczęcia realizacji; zadanie uważa się za rozpoczęte z chwilą wejścia na plac budowy i podjęcia robót przy zagospodarowaniu placu budowy.

Nie uważa się za rozpoczęcie zadania inwestycyjnego dokonania nakładów na opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej, na wykup terenu i innych nakładów przed wejściem na plac budowy, mimo że nakłady te uwzględnia się w rozliczeniu. Jeśli plac budowy został już zagospodarowany w związku z realizacją poprzednich zadań inwestycyjnych, termin rozpoczęcia dalszych zadań inwestycyjnych podlegających rozliczeniu należy podawać według wpisu do dziennika budowy o rozpoczęciu robót przy danym zadaniu.

4. W poz. 1.13 planowany termin oddania do użytku należy podać zgodnie z terminem wynikającym z okresu budowy oraz terminem rozpoczęcia realizacji na podstawie umowy zawartej przy rozpoczynaniu zadania inwestycyjnego. Faktyczny termin oddania do użytku podaje się według ustaleń komisji odbioru zadania do użytku (eksploatacji).

5. W poz. 1.14 należy podać:

- przewidywany termin lub etapy osiągnięcia pełnego efektu gospodarczego, określonego w zatwierdzonym projekcie przy rozpoczynaniu realizacji, oraz

- przewidywany termin lub etapy osiągnięcia pełnego efektu gospodarczego według ustaleń komisji odbioru zadania do użytku (eksploatacji).

2. Podstawowe dane dla zadania (części) oddawanego do użytku.

1. W poz. 2.1 okres budowy podaje się zgodnie z ustaleniami zawartymi w dokumentacji, o której mowa w rubrykach 4 i 5. Okres budowy w wypadkach uzasadnionych nie obejmuje robót przygotowawczych zgodnie z zasadami określonymi w przepisach o cyklach budowy. W rubryce 6 podaje się rzeczywisty okres budowy.

2. W poz. 2.1.1 podaje się okres budowy łącznie z robotami przygotowawczymi.

3. W poz. 2.2.1 należy podać podstawowy asortyment produkcji, usług bądź innych efektów zadania (części) oddawanego do użytku z uwzględnieniem jednostki miary na jednostkę czasu, np. węgiel kamienny ton na rok, cegła tys. szt. na rok itp. Jeśli asortyment produkcji obejmuje więcej pozycji, należy podać kolejno poszczególne asortymenty produkcji bądź główne asortymenty produkcji. Jeżeli celem inwestycji jest uzyskanie innego efektu niż przyrost zdolności produkcyjnej, np. poprawy jakości, obniżki kosztów własnych, oszczędności paliwa, stali, drewna itp., wówczas jednostki miar efektów należy podać w sposób następujący: Np. przy obniżce kosztów własnych produkcji w rubryce 3 zamieścić jednostkę miary: obniżka kosztów globalnych w mln zł na rok lub w zł na jednostkę produktu, przy oszczędności paliwa, stali, drewna itp. należy podać zmniejszenie zużycia tych surowców lub materiałów na jednostkę produktu oraz w skali rocznej produkcji.

4. W poz. 2.2.2 należy podać pełną wartość asortymentu produkcji według cen zbytu na określoną jednostkę czasu (w zasadzie rocznie). W odniesieniu do innych efektów należy podać wartość uzyskanych oszczędności z obniżki kosztów bądź wartość zaoszczędzonych materiałów w okresie 1 roku.

W poszczególnych rubrykach wymienione dane należy zamieszczać:

- w rubryce 4 — według ustaleń zatwierdzonego projektu przy rozpoczynaniu zadania, a w miejscu wykropkowanym podać rok, w którym rozpoczęto realizację,
- w rubryce 5 — w razie dokonywania zmian w stosunku do danych zawartych w rubryce 4 w okresie realizacji,
- w rubryce 6 — według protokołu odbioru końcowego po

ukończeniu inwestycji i przeprowadzeniu prób maszyn i urządzeń bądź próbnym rozruchu,

- d) w rubrykach 7 i 8 — różnice między wykonaniem a ustaleniami w projekcie przy rozpoczynaniu realizacji (rubryka 7) i według aktualnego projektu (rubryka 8).
  - e) w rubryce 9 — termin, w którym zostanie osiągnięta pełna zdolność produkcyjna, określona w rubryce 6, lub kolejne etapy uzyskiwania tej zdolności. W razie przekazania zadania do eksploatacji wstępnej — należy podać również termin zakończenia eksploatacji wstępnej.
5. W poz. 2.3 wartość kosztorysowa ogółem obejmuje:
- a) nakłady bezpośrednie na realizowane zadanie,
  - b) nakłady towarzyszące, realizowane przez inwestora,
  - c) nakłady towarzyszące, realizowane przez innych inwestorów, tzw. udziały w inwestycjach wspólnych.

Strukturę nakładów podaje się w odniesieniu do nakładów bezpośrednich i nakładów towarzyszących realizowanych przez inwestora.

Jeśli w okresie realizacji zadania nastąpiły zmiany urzędowych cen robót budowlano-montażowych, maszyn lub urządzeń, wartość podaje się według wielkości nominalnej bez dokonywania przeliczeń na ceny porównywalne.

W poszczególnych rubrykach wzoru należy podać:

- a) w rubryce 4 — wycenę wartości kosztorysowej według zatwierdzonego projektu, na którego podstawie zadanie zostało włączone do realizacji,
- b) w rubryce 5 — wartość kosztorysową i strukturę nakładów według ostatniej zaktualizowanej wartości, która była podstawą do zamknięcia finansowania inwestycji,
- c) w rubryce 6 — wartość i strukturę rzeczywiście poniesionych nakładów, łącznie z wartością robót pozostałych jeszcze do wykonania po oddaniu inwestycji do użytku, z tym że wartość robót pozostałych do wykonania należy dodatkowo wykazać w rubryce 9,
- d) w rubrykach 7 i 8 — różnice wartości między:

— wykonaniem a wartością przy rozpoczynaniu realizacji zadania (rubryka 7),

— wykonaniem a aktualną wartością, będącą podstawą do finansowania inwestycji (rubryka 8); różnica ta stanowi podstawę dla banku finansującego do wstępnego ustalenia oszczędności bądź przekroczeń kosztów; ostateczne ustalenie tych danych nastąpi po zakończeniu wszystkich robót i zamknięciu finansowania,

- e) w rubryce 9 — wartość i termin, ustalony przez komisję dla robót pozostałych do wykonania po oddaniu inwestycji do użytku.

6. W poz. 2.6 należy podać wartość nakładów zaliczonych na środki trwałe zgodnie z ewidencją księgową, dodając szacunkową wartość zaliczoną na środki trwałe z nakładów na roboty pozostałe do wykonania i nie objęte jeszcze ewidencją księgową.

7. W poz. 2.7 podaje się koszt inwestycyjny jednostki efektu gospodarczego. Dla uzyskania tego wskaźnika należy podzielić wartość kosztorysową ogółem zadania przez planowaną zdolność produkcyjną:

- a) przy produkcji jednorodnej — przez ilość produktów,
- b) przy produkcji różnorodnej — przez wartość produkcji, a przy innych efektach np. koszty inwestycyjne uzyskania 1 zł obniżki kosztów własnych produkcji.

8. W poz. 2.8 zamrożenie nakładów należy wyliczyć metodą ustaloną w „Instrukcji ogólnej w sprawie metodyki badań ekonomicznych efektywności inwestycji”, zatwierdzonej zarządzeniem Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 29 maja 1962 r. (PWE, Warszawa 1962 r. część II, ust. 18, str. 27). Zamrożenie nakładów według wykonania (rubryka 6) należy porównać z założonym zamrożeniem w projektach: przy rozpoczynaniu zadania (rubryka 4) i według ostatniej aktualizacji (rubryka 5), wyliczając odchylenia (+, —), które należy podać w rubrykach 7 i 8. Odchylenia te i przyczyny ich powstania należy omówić w części analityczno-opisowej (poz. 6).

3. Zestawienie zmian wartości kosztorysowej w toku realizacji.

Część tę wypełnia się po sporządzeniu zestawienia (poz. 2).

1. W poz. 3.1 „Ogółem” w rubryce 5 wpisuje się różnicę zwiększeń i zmniejszeń wartości kosztorysowej (+, —). Różnica ta powinna być zgodna z danymi rubryki 7 w poz. 2.5.

2. W poz. 3.2 podaje się zmiany wartości kosztorysowej, spowodowane urzędowymi zmianami cen robót budowlano-montażowych oraz maszyn i urządzeń. Nie należy natomiast podawać w tej pozycji zmian cen robót budowlano-montażowych oraz maszyn i urządzeń, wynikających ze zmiany warunków robót i dostaw

w stosunku do danych zawartych w zbiorczym zestawieniu kosztów przy rozpoczynaniu zadania inwestycyjnego.

3. W poz. 3.3.1 podaje się wyłącznie kwoty zmian wartości kosztorysowej związane bezpośrednio ze zmianami zdolności produkcyjnej lub usługowej w stosunku do projektu wstępnego. Należy w szczególności zwrócić uwagę na niewprowadzanie do tej pozycji kwot wzrostu wartości kosztorysowej wskutek rozszerzenia zakresu rzeczowego nie wpływającego na zwiększenie zdolności produkcyjnych i polepszenie wskaźników kapitałochłonności.

W razie gdy wzrost wartości kosztorysowej inwestycji, związany ze zmianą zdolności produkcyjnej (usługowej), powoduje pogorszenie wskaźników kapitałochłonności inwestycji, wówczas tej części kwoty wzrostu, która wpływa na pogorszenie wskaźników kapitałochłonności, nie wykazuje się w poz. 3.3.1, lecz w poz. 3.3.2 zestawienia.

4. W poz. 3.3.2 podaje się kwoty zmian wartości kosztorysowej, wynikające z rozszerzenia lub ograniczenia zakresu rzeczowego inwestycji.

Przy wartości wartości kosztorysowej należy zatem w poz. 3.3.2 wykazywać zmiany zakresu rzeczowego, wynikające z decyzji inwestorów, nie związane ze wzrostem zdolności produkcyjnej lub usługowej, lub wpływające na pogorszenie ustalonych pierwotnie wskaźników kapitałochłonności inwestycji.

5. W poz. 3.3.3 i 3.3.4 wykazuje się zmiany wartości kosztorysowych wynikiem z błędów i nieprawidłowości spowodowanych przez jednostki projektujące dane inwestycji (a więc zmiany nie wynikające z nowych koncepcji i rozszerzenia zakresu rzeczowego na podstawie decyzji jednostek inwestorskich).

6. W poz. 3.3.5 podaje się te zmiany wartości kosztorysowej, które nie zostały ujęte w poz. 3.3.1—3.3.4 zestawienia, przy czym na końcu zestawienia należy sporządzić specyfikację poszczególnych przyczyn i wynikających z nich kwot zmian wartości kosztorysowej inwestycji.

7. Suma zwiększeń i zmniejszeń poz. 3.2 „Z tytułu urzędowych zmian cen” oraz 3.3 „Inne przyczyny” musi być równa sumie rubryki 5 poz. 3.1 „Ogółem”.

8. Do zestawienia w poz. 3 załącza się część opisową, która powinna między innymi zawierać:

- a) omówienie zmian wartości kosztorysowej Inwestycji związanych ze zmianą zdolności produkcyjnej (usługowej) ze wskazaniem wpływu tych zmian na wskaźniki kapitałochłonności inwestycji, wskaźniki efektywności i ewentualnie inne wskaźniki techniczno-ekonomiczne,
- b) omówienie przyczyn zmian zakresu rzeczowego, nieprawidłowości w projektowaniu i kosztorysowaniu oraz innych przyczyn zmian, z obliczeniem i scharakteryzowaniem ich wpływu na kształtowanie się wskaźników kapitałochłonności i efektywności inwestycji.

4. Podstawowe dane o nakładach i obiektach inwestycyjnych.

1. W poz. 4.1 strukturą i rodzaje obiektów należy określić w kolejności części i rozdziałów zbiorczego zestawienia kosztów, tj. zamieścić dane dotyczące:

- a) w poz. 1 — podstawowych obiektów produkcyjnych służących do uzyskania założonego efektu gospodarczego, jak np. hali produkcyjnej, wielkiego pieca itp.,
- b) w poz. 2 — pomocniczych obiektów produkcyjnych, jak magazyny, składy, warsztaty, laboratoria,
- c) w poz. 3 — obiektów usługowych nieprodukcyjnych, jak budynki socjalne i administracyjne,
- d) w poz. 4 — gospodarki wodno-ściekowej — ujęcia wody, zewnętrznych sieci wodno-kanalizacyjnych,
- e) w poz. 5 — zakładowych siłowni, zewnętrznych sieci, rozdzielni i transformatorowni,
- f) w poz. 6 — urządzeń i obiektów transportu, jak: bocznice kolejowe, drogi bite, garaże, przystanie, stacje benzynowe itp.,
- g) w poz. 7 — ogrodzenia, zieleni, małej architektury itp.

W poszczególnych rubrykach w odniesieniu do wymienionych danych należy zamieścić:

- a) w rubryce 3 — wartość kosztorysową określoną w zbiorczym zestawieniu kosztów przy rozpoczynaniu realizacji zadania,
- b) w rubryce 4 — wartość według wykonania łącznie z robotami pozostałymi do wykonania po terminie oddania inwestycji do użytku,
- c) w rubryce 5 — jednostki miar właściwe dla obiektów wymienionych w rubryce 2,

d) w rubryce 6 — rozmiar obiektów w miarach fizycznych według projektu,

e) w rubryce 7 — rozmiar obiektów w miarach fizycznych według wykonania.

2. W poz. 4.2 należy podać charakterystykę przestrzenną:

a) powierzchnię terenu w hektarach i arach,

b) powierzchnię zabudowy w m².

3. W poz. 4.3 zamieszcza się inne dane charakteryzujące inwestycję oddaną do użytku zgodnie z branżowymi wymaganiami i zasadami charakterystyki techniczno-ekonomicznej nie wymienionej w poz. 4.1.

5. Dane o sfinansowaniu inwestycji.

Dane należy zamieścić według ustaleń banku finansującego.

Załącznik nr 2 do zarządzenia Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 29 lipca 1966 r. (poz. 208).

RAMOWY WZÓR ROZLICZENIA Z WYKONANIA ZADANIA INWESTYCYJNEGO I Z PRZEKAZANYCH DO UŻYTKU EFEKTÓW GOSPODARCZYCH W ZAKRESIE INWESTYCJI NIEPRZEMYSŁOWYCH

1. Dane ogólne (według załącznika nr 1 od poz. 1 do poz. 1.14).

2. Podstawowe dane o realizacji zadania.

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Według zatwier- dzonego projektu wstępnego przy roz- poczęcia zadania	Według aktualne- go pro- jektu przy kończeniu	Według wykona- nia	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
2.1.	Okres budowy	miesiące				
2.2.	Efekt produkcyjny lub usługowy	jednostki naturalne i wartość				
	· · · · ·					
	· · · · ·					
2.3.	Wartość kosztorysowa ogółem	tys. zł				
	w tym:					
2.4.	Wartość przekazanych udziałów	"				
2.5.	Nakłady ponoszone przez inwestora	"				
	w tym:					
	a) roboty budowlano-montażowe	"				
	b) zakupy maszyn i urządzeń	"				
	w tym import	"				
	c) pozostałe nakłady	"				
2.6.	Podstawowe obiekty:	wartość				
	a) obiekt	rozmiar				
	b) obiekt	"				
2.7.	Wskaźnik kapitałochłonności	zł na jed- nostkę				
2.8.	Zamrożenie nakładów inwestycyjnych	lat				
2.9.	Nakłady zaliczone na środki trwałe	tys. zł	×	×		

3. Analiza przyczyn zmian wartości kosztorysowej (według załącznika nr 1)

4. Dane o finansowaniu inwestycji (według załącznika nr 1).

5. Część analityczno-opisowa.

Uwaga: Dla inwestycji przedsiębiorstw oraz inwestycji drobnych przy rozliczaniu można pominać pozycje 2.6, 2.8 i 3.
Przy wypełnianiu wzoru należy kierować się uwagami i objaśnieniami do załącznika nr 1.

Załącznik nr 3 do zarządzenia Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 29 lipca 1966 r. (poz. 208).

1. Dane ogólne (według załącznika nr 1).
2. Koszt inwestycji według rozliczenia w pierwszym etapie.
3. Podstawowe dane o procesie technologicznym.
4. Podstawowe wielkości i wskaźniki techniczno-ekonomiczne.

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Według zatwierdzonego projektu przy kończeniu zadania inwestycyjnego			Rzeczywiste dnia . . . . tj. po . . . . miesiącach od oddania do użytku
			założone osiągnięcie efektów			
			I etap 196 . . r.	II etap 196 . . r.	docelowo 196 . . r.	
1	2	3	4	5	6	7
4.1.	Efekt gospodarczy:					
	a) zdolność produkcyjna:					
	produkt	jednostki naturalne lub umowne				
	produkt					
	b) wartość produkcji					
	w tym: eksport — antyimport					
	według § 11 ust. 4 zarządzenia					
	c) obniżka kosztów własnych					
	inne efekty	tys. zł na rok lub zł na jednostkę produkcyjną				
	. . . . .					
	. . . . .					
4.2.	Rentowność (zysk brutto)	tys. zł	×	×		
4.3.	Koszty własne produkcji:					
	a) roczne według składników:	tys. zł	×	×		
	— płace	"	×	×		
	— amortyzacja	"	×	×		
	— materiały	"	×	×		
	— energia	"	×	×		
	— usługi transportowe	"	×	×		
	— pozostałe	"	×	×		
	b) jednostkowe (według produktów, podanych w poz. 4.1 lit. a)	zł na jednostkę	×	×		
4.4.	Zużycie roczne (ważniejszych surowców i energii)	właściwe jednostki				
	. . . . .					
	. . . . .					
4.5.	a) Zatrudnienie ogółem	osób				
	w tym:					
	robotnicy bezpośrednio produkcyjni	"				
	b) Współczynnik zmianowości	ilość				
4.6.	Wskaźniki efektywności:					
	a) na jednostkę produkcji	zł/jedn.	×	×		
	b) na 1 zł wartości produkcji	zł/zł	×	×		
	c) w procesie wymiany międzynarodowej					
4.7.	Inne wskaźniki techniczno-ekonomiczne właściwe dla danej branży					

5. Analiza: omówić różnice między efektami założonymi w dokumentacji projektowo-kosztorysowej, wymienionymi w rubrykach 4, 5 lub 6, a efektami rzeczywiście osiągniętymi; w razie nieosiągnięcia założonych efektów należy podać, jakie środki podjęto w celu osiągnięcia założonych efektów w terminie przewidzianym do sporządzenia następnego rozliczenia.

Uwagi i objaśnienia do załącznika nr 3.

1. W poz. 1 dane ogólne zamieścić podobnie jak we wzorze stanowiącym załącznik nr 1.

2. W poz. 2 koszt inwestycji podać zgodnie z ustaleniami rozliczenia sporządzonego według wzoru stanowiącego załącznik nr 1.

3. W poz. 3 podstawowe dane o procesie technologicznym powinny zawierać zwięzłą informację charakteryzującą przyjętą metodę produkcji (np. metoda mokra, sucha itp.). Dotyczy to również rozbudowy i rekonstrukcji, jeśli założone są zmiany technologiczne produkcji bądź inne ulepszenia techniczno-produkcyjne. W takich wypadkach należy wskazać, na czym te zmiany polegają.

4. Podstawowe wielkości i wskaźniki techniczno-ekonomiczne.

1) Przez efekt gospodarczy należy rozumieć podstawowy efekt inwestycyjny, założony w jej dokumentacji projektowo-kosztorysowej. Może nim być:

- przyrost zdolności produkcyjnej,
- poprawa jakości produkcji,
- obniżenie kosztów własnych produkcji,
- zastąpienie i zmniejszenie zużycia deficytowych materiałów i surowców,
- wzbogacenie asortymentu produkcji,
- inne efekty ilościowe lub jakościowe.

2) Jeżeli obok efektu głównego, np. przyrostu zdolności produkcyjnej określonych produktów, występują efekty uboczne bądź w postaci przyrostu produkcji ubocznej (np. produkcji z odpadów itp.), należy w zasadzie podać efekt gospodarczy główny, jak i przyrosty w zakresie produkcji ubocznej, wymieniając kolejno asortymenty w rubryce 2. Jeśli założeniem inwestycji jest produkcja wieloasortymentowa, której nie da się sprowadzić do kilku produktów, wówczas należy podać efekty co do najważniejszych asortymentów produkcji.

3) Jeżeli obok ilościowego przyrostu efektów małą być również osiągnięte efekty jakościowe, takie jak obniżenie kosztów jednostkowych produkcji, oszczędność w zużyciu surowców, należy podać w efektach ekonomicznych zarówno ilościowy przyrost, jak i efekty ekonomiczne jakościowe, wyrażone w odpowiednich jednostkach (wielkość obniżki kosztów, wzrostu akumulacji itp.).

4) Jeżeli założonym efektem gospodarczym ma być poprawa wskaźników jakościowych bez przyrostu ilości produkcji (np. przy modernizacji lub rekonstrukcji), należy wówczas podać syntetyczne wyniki ekonomiczne, wyrażone bądź w postaci wskaźników naturalnych, np. wielkość zmniejszenia zużycia surowców na jednostkę produktu lub w skali rocznej wyższą jakość i wartość produkcji, bądź w postaci wzrostu wydajności i obniżki kosztów produkcji na jednostkę produktu lub w skali rocznej. W szczególności należy dążyć do wykazywania efektów gospodarczych, do porównania założonych efektów w projekcie z wynikami ekonomicznymi w eksploatacji. Przy wielokierunkowych efektach, wyrażonych w projektach inwestycji, należy sprowadzić je do efektów syntetycznych, obrazujących oczekiwane wyniki ekonomiczne produkcji w postaci wzrostu wartości produkcji, obniżki kosztów, wzrostu akumulacji itp.

5) W zakresie inwestycji, których założony efekt gospodarczy miał polegać na poprawie wskaźników eksploatacyjnych, a nie przyroście produkcji, zamiast wartości produkcji należy podać uzyskaną obniżkę kosztów w skali rocznej, w miarę możliwości z podziałem na główne jej źródła.

5. Wymieniając rodzaje efektów gospodarczych, należy podać te efekty, które zostały objęte rozliczeniem z wykonania zadania inwestycyjnego (załącznik nr 1 poz. 2.2.1 i 2.2.2), tj. zgodnie z projektem oraz ustaleniem komisji odbioru przy przekazywaniu zadania do eksploatacji. W poszczególnych rubrykach wzoru należy podać:

- w rubrykach 4—6 — w miejscu wykropkowanym terminy (etapy) dochodzenia do projektowej zdolności produkcyjnej, założone w projekcie przy kończeniu zadania, a w rubryce 6 — termin osiągnięcia pełnej zdolności produkcyjnej; w rubrykach 4, 5 i 6 należy podać wielkość zaplanowanych efektów w terminach podanych w nagłówku,
- w rubryce 7 — rzeczywiście osiągnięte efekty, a w miejscu wykropkowanym nagłówka — rok i ilość miesięcy okresu eksploatacji stałej, po którym sporządzane jest rozliczenie, oraz którego etapu dochodzenia do pełnej zdolności dotyczą, tj. wielkości podanej w rubrykach 4, 5 czy 6. W części opisowej należy omówić odchylenia między osiągniętymi efektami a przyjętymi w projekcie i przez komisję odbioru.

6. W poz. 4.2 należy podać rentowność (zysk brutto — stanowiący różnicę między wartością produkcji w cenach zbytu a całkowitym kosztem produkcji):

- w rubryce 6 — założoną w projekcie po osiągnięciu pełnej zdolności produkcyjnej,

- w rubryce 7 — osiągniętą do momentu sporządzania rozliczenia (okres ten podany jest w nagłówku rubryki 7).

7. W poz. 4.3 koszty własne produkcji należy dostosować do specyfiki produkcji i ustaleń przyjętych w dokumentacji projektowo-kosztorysowej. We wzorze rozliczenia podane są przykładowo:

- globalne koszty roczne według składników, tj. płace, amortyzacje, materiały, energia, usługi transportowe, pozostałe,
- koszty odniesione do jednostki produktu; w poszczególnych rubrykach należy podać:

- w rubryce 6 — koszty globalne i jednostkowe, określone w projekcie przy kończeniu zadania,
- w rubryce 7 — rzeczywiste koszty w okresie do czasu przeprowadzania rozliczenia.

8. W poz. 4.4 zużycie roczne ważniejszych surowców, energii itp. należy dostosować do specyfiki poszczególnych branż oraz wyliczeń dokonanych w projekcie. Obliczenia te są konieczne w odniesieniu do założonych oszczędności określonego materiału w wyniku dokonanych inwestycji. W poszczególnych rubrykach należy podać:

- w rubryce 6 — obliczenie dokonane w projekcie przy kończeniu zadania inwestycyjnego,
- w rubryce 7 — obliczenie według rzeczywistych wyników uzyskanych w okresie poprzedzającym rozliczenie.

9. W poz. 4.5 należy podać stan zatrudnienia ogółem (w tym robotników bezpośrednio produkcyjnych) i współczynnik zmianowości:

- w rubrykach 4—6 — według ustaleń w projekcie, jeśli założony jest etapowy wzrost zatrudnienia, etapy należy wykazać w rubrykach 4 i 5, a w rubryce 6 podać maksymalny przewidywany wzrost zatrudnienia w okresie podanym w miejscach wykropkowanych nagłówka,
- w rubryce 7 — rzeczywiste osiągnięte w okresie poprzedzającym rozliczenie.

Współczynnik zmianowości oblicza się dzieląc ogólną liczbę przepracowanych robotniko-dni normalnych na wszystkich zmianach przez liczbę robotniko-dni tej zmiany, w której przepracowano największą liczbę robotniko-dni, np.:

1	zmiana przepracowała	24.000	robotniko-dni,
2	zmiana przepracowała	20.000	robotniko-dni,
3	zmiana przepracowała	16.000	robotniko-dni,
	Razem	60.000	: 24.000 = 2,5.

W podanym przykładzie współczynnik zmianowości wynosi 2,5

10. W poz. 4.6 wskaźniki efektywności należy podawać:

- w rubryce 6 — według zatwierdzonego projektu przy kończeniu zadania inwestycyjnego,
- w rubryce 7 — według rzeczywistych osiągniętych efektów gospodarczych w chwili sporządzania rozliczenia i zagospodarowania oddanego do użytku zadania (części).

Wskaźniki efektywności należy wyliczać metodą ustaloną w „Instrukcji ogólnej w sprawie metodyki badań ekonomicznej efektywności inwestycji”, zatwierdzonej zarządzeniem nr 39 Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 29 maja 1962 r. (P.W.E. Warszawa 1962 r.) lub na podstawie instrukcji branżowych, jeśli takie zostały opracowane na podstawie wyżej wymienionej instrukcji. Wskaźniki efektywności należy obliczać w odniesieniu do jednostek naturalnych produkcji (bądź naturalno-umownych) oraz w odniesieniu do wartości produkcji (zł/zł).

Jeżeli przekazane do użytku zadanie inwestycyjne miało przynieść produkcję eksportową lub zastępującą import i w związku z tym zakładano w dokumentacji projektowo-kosztorysowej uzyskanie efektów dewizowych, to w takim wypadku należy — poza wskaźnikami efektywności inwestycji — wyliczyć również wskaźniki efektywności dewizowej. Dla umożliwienia porównania rzeczywistych wskaźników efektywności dewizowej ze wskaźnikami założonymi w projekcie, należy przy ich wyliczaniu stosować także same współczynniki i kursy przeliczeniowe oraz metody obliczania, jakie przyjęto przy obliczaniu wskaźników w projektach, np. według „Wytłumaczeń do analizy ekonomicznej efektywności handlu zagranicznego w projekcie planu 5-letniego na lata 1966—1970” Załącznika do „Zakładu Badań Konjunktury i Cen Handlu Zagranicznego i Zakładu Badań Ekonomicznych Komisji Planowania przy Radzie Ministrów (Warszawa, czerwiec 1966 r.) — do czasu wydania nowych instrukcji powszechnie obowiązujących.

11. W poz. 4.7 należy podać inne ważniejsze wskaźniki techniczno-ekonomiczne, swoiste dla danej branży, zgodnie z ustaleniami wydawanych instrukcji branżowych.

12. W poz. 5 należy omówić różnice między założonymi efektami w dokumentacji projektowo-kosztorysowej a efektami rzeczywiście osiągniętymi.

W razie nieosiągnięcia założonych efektów należy podać, jakie środki podjęto w celu osiągnięcia tych efektów w terminie przewidzianym do sporządzenia następnego rozliczenia.